

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 5T/46/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6422010426
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Juhás
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2022:6422010426.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom, v konaní pred samosudcom JUDr. Štefanom Juhásom, na hlavnom pojednávaní konanom v Žiari nad Hronom dňa 5. 10. 2022, takto

rozhodol:

Obžalovaný:

F. H., narodený X. XX. XXXX V. Ž. Z. O., trvale bytom A.,

sa uznáva za vinného, že

1. Od mája roku 2015 do presne nezisteného času v roku 2019 v rodinnom dome v A. Z. R.. P.. A. Č.. XXX/XX, okres Žiar nad Hronom, pod vplyvom alkoholu opakovane bezdôvodne fyzicky i verbálne napádal V. A., nar. XX. X. XXXX, trvalo bytom A., R.. P.. A. Č.. XXX/XX, ktorá musela takmer denne znášať jeho fyzické útoky ako facky, údery päšťou, kopance, pričom jej rozbil ústa, spôsobil podliatinu na lakti, modriny, škrabance na ruke - bez lekárskeho ošetrovania, tiež na ňu útočil aj verbálne tým, že jej vulgárne nadával, podceňoval ju a ponižoval v tom zmysle, že je tučná, aby sa pozrela na seba, ako vyzerá, že má pupáky, že je zlá, neschopná, denne musela vykonávať rôzne domáce práce podľa jeho presných pokynov, neustále ju kritizoval, kontroloval jej mobil, sociálne siete, nepúšťal ju von, zakazoval jej bez jeho vedomia kontaktovať sa s matkou P. Q., nar. XX. X. XXXX, trvalé bytom R.. P.. A. Č.. XXX/XX A., takmer denne ju fackal po tvári, ťahal ju za vlasy, kopal do nej po tom, čo ju bezdôvodne sotil na zem, v dôsledku čoho V. A. často plakávala a po tom, ako nenašla iné východisko a cítila sa psychicky veľmi zle, bola donútená opustiť spoločnú domácnosť a týmto konaním u nej vyvolával strach, nervozitu, neistotu a znižoval jej dôstojnosť, pričom podľa znaleckého posudku č. XX/XXXX F.. F. O., znalca v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia utrpela s najväčšou pravdepodobnosťou pri posudzovaní udalosti z leta 2019 pomliaždenie dolnej pery s povrchovou tržnou ranou veľkosti do 10 mm, pomliaždenie lakt'a s podkožným krvným výronom vľavo, pomliaždenie lakt'a s podkožným krvným výronom vpravo, pomliaždenie stehna s podkožným krvným výronom vpravo a odreninu predlaktia s dobou liečenia v rozsahu 7-14 dní, pričom konaním obžalovaného došlo u poškodenej V. A., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom A., R.. P.. A. Č.. XXX/XX, k vzniku syndrómu týranej osoby,

2. Od presne nezisteného času v roku 2020 do 18. 1. 2022 v rodinnom dome v A. Z. R.. P.. A. Č.. XXX/XX, okres Žiar nad Hronom, pod vplyvom alkoholu rozbíjal riady a nábytok, opakovane fyzicky napádal P. Q.T., Z.. XX. X. XXXX, trvale bytom R.. P.. A. Č.. XXX/XX, A., ako aj mal. X.. A., nar. X. X. XXXX a mal. L.. H., nar. XX. X. XXXX, ktorým zakazoval sa s ňou rozprávať, obmedzoval jej styk s rodinou, opakovane jej vulgárne nadával, nadával aj mal. X.. A., znevažoval jej prácu, kontroloval ju, odopieral jej stravu, ktorú zakúpil s tým, že je príživnícka sviňa, nikde nerobí, že ju nebude živiť, žiarlil na ňu, upodozrieval ju z nevery, vyhadzoval ich z domu, pričom v presne nezistenom čase v mesiaci september alebo október 2021 ju z uvedeného dôvodu fyzicky napadol a to tak, že ju udieral päšťami do hlavy, čím jej podľa jej vyjadrenia spôsobil monokel pod okom, na základe čoho vyhládala lekárske ošetrovanie a

následne dňa 18. 1. 2022 po príchode z práce v čase o 15.30 hod. jej vulgárne nadával, že sa „kurví“, strčil do nej, po čom spadla na zem, na čo ju mal. syn X.. A.. začal brániť, po čom sa postavila zo zeme, sadla si na posteľ a syn sa postavil pred ňu, po čom ho odstrčil a chytil ju za vlasy a ťahal ju so slovami, že jej vyšklbe všetky vlasy, následne ju začal fackať, udierať do hlavy, a to konkrétne jeho čelom o jej, päšťami po celom tele, pričom si kryla hlavu a podľa znaleckého posudku č. XX/XXXX F.. F. O., znalca v odbore zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia, utrpela dňa 13. 9. 2021 pomliaždenie tváre v oblasti pod ľavým okom s krvným výtokom a tržnú ranu v oblasti ľavej ušnice v dĺžke 3 cm s dobou liečby pri pomliaždení s krvnými výronmi v dĺžke 7 až 14 dní a dňa 18. 1. 2022 utrpela pomliaždenie tváre v čelovej oblasti vpravo, pomliaždenie a podkožný krvný výron ľavého ramena a pomliaždenie hrudníka v oblasti hrudnej kosti s dobou liečby pri pomliaždení s krvnými výronmi v dĺžke 7 až 14 dní, pričom počas celého útoku voči nej sa jej vyhrážal s nožom v ruke, že ju podreže ako sviňu a deti pôjdu do domova, že on neodíde z domu sám, len s policajťmi v putách, keď ju zabije, v prípade ak podá oznámenie na políciu, tak ju podreže v spánku, pričom s nožom v ruke sa vyhrážal aj mal. X..A.., čím u P. Q., mal. X.. A.., nar. X. X. XXXX a mal. L.. H.., nar. XX. X. XXXX svojim konaním znižoval ich dôstojnosť, vyvolával u nich strach, nervozitu a neistotu, konaním obžalovaného došlo u poškodenej P. Q., nar. XX. X. XXXX, trvalé bytom R.. P.. A. Č.. XXX/XX, A., k vzniku syndrómu týranej osoby a k rozvinutiu duševnej poruchy - posttraumatickej stresovej poruchy,

t e d a

v bode 1/ rozsudku:

- blízkej osobe spôsobil fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu a stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním a iným správaním, ktoré ohrozovalo jej fyzické a psychické zdravie a spáchal taký čin závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas,

v bode 2/ rozsudku

- blízkej osobe spôsobil fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrázaním, vyvolávaním strachu a stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním a iným správaním, ktoré ohrozovalo ich fyzické a psychické zdravie, bezdôvodným odopieraním stravy, neodôvodneným obmedzovaním v prístupe k majetku, ktorý má právo užívať a spáchal taký čin závažnejším spôsobom konania - so zbraňou, po dlhší čas a na viacerých osobách,

č í m s p á c h a l

v bode 1/ rozsudku:

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona číslo 300/2005 Z. z. v znení zákona číslo 357/2021 Z. z. (ďalej len „Trestný zákon“),

v bode 2/ rozsudku

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. e), odsek 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a), b) a j) Trestného zákona,

za to mu ukladá:

Podľa § 208 odsek 3 Trestného zákona, § 41 odsek 1, 2 Trestného zákona, za použitia § 38 odsek 2,3 Trestného zákona, § 36 písmeno l) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. c), d) Trestného zákona obžalovanému ukladá ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) bola 22. 8. 2022 doručená obžaloba prokurátorky Okresnej prokuratúry v Žiari nad Hronom sp. zn. 1 Pv 21/22/6613-72, na obžalovaného F. H., nar. X. XX. XXXX (ďalej len „obžalovaný“), pre skutky právne kvalifikované ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona a zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. e), odsek 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a), b) a j) Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť na skutkovom základe, ako je uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaný vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, pričom súd prijal jeho vyhlásenie, keďže bolo dostatočne podporené dôkazmi zabezpečenými v prípravnom konaní (výpoveďami svedkov, znaleckými posudkami a ostatnými listinnými dôkazmi), ako aj kladnými odpoveďami obžalovaného na otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku a súhlasným stanoviskom prokurátorky. Dokazovanie bolo na hlavnom pojednávaní vykonané len listinnými dôkazmi a znaleckým posudkom v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o druhu a výške ukladaného trestu a rozhodnutie o ochrannom opatrení (ochrannom liečení).

Na hlavnom pojednávaní súd vykonal dokazovanie čítaním listinných dôkazov.

Z registra priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplynulo, že obžalovaný sa doposiaľ dopustil dvoch priestupkov, a to 7. 9. 2021 a 8. 10. 2019, ktoré boli riešené napomenutím a uložením pokuty v blokovom konaní. V oboch prípadoch išlo o priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) z. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Rovnako tieto dva priestupky potvrdilo aj mesto A. vo svojej správe k osobe obžalovaného z 26. 4. 2022, keďže oba priestupky riešila Mestská polícia A..

Z odpisu z registra trestov vyplýva, že obžalovaný má päť záznamov v registri trestov. Naposledy mu bol okresným súdom za trestný čin podľa § 207 ods. 2, 3 písm. a) a b) Trestného zákona, uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 rok s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou 2 roky a 6 mesiacov, t. č. je odsúdenie zahladené. Rovnako v ďalších prípadoch bolo odsúdenie zahladené a v jednom prípade bolo trest uložený za marenie výkonu úradného rozhodnutia Okresným súdom v Šumperku (rozhodnutie z 17. 12. 2009, sp. zn. 2T/248/2009).

Zo správy z Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici vyplýva, že obžalovaný sa počas výkonu väzby správal v súlade s ústavným poriadkom. Nevyvoláva konfliktné situácie s inými obvinenými a s personálom zachováva zásady slušného správania. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Z úradného záznamu z 17. 2. 2022 (č. I. 616), vyhotoveného príslušníkmi operatívneho oddelenia odboru kriminálnej polície ORPZ v Žiari nad Hronom súd zistil, že z vykonaného šetrenia v mieste bydliska obžalovaného v dňoch 15. - 17. 2. 2022 bolo od susedov zistené, že nehody v rodine boli cca. dva roky dozadu. Obžalovaný robil krik, keď začal piť, čo bolo predmetom hádok, však nevedeli uviesť. Nebolo vidieť, že by obžalovaný niekoho fyzicky napadol, len keď pil, tak bol agresívny.

Zo znaleckého posudku č. XX/XXXX, vypracovaného znalkyňou F. P. B., z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, vyplýva, že u obžalovaného nezistila v čase spáchania skutkov, ani v súčasnej dobe prítomnosť takej duševnej choroby alebo poruchy, ktorá by vzhľadom na charakter vyšetrovaného skutku mala forenzný význam. U obžalovaného je prítomný syndróm závislosti na alkohole II. - III. štádium s aktuálne prebiehajúcou vynútenou abstinenciou v chránenom prostredí

(väzba). Vyšetrovanej činnosti sa obžalovaný dopúšťal v stavoch ľahkej alkoholovej opitosti, ale aj v stavoch, keď bol triezvy. V prípade, že bola u neho prítomná ľahká alkoholová opitosť, ktorú si navodil sám, boli jeho rozpoznávacie schopnosti znížené len ľahko a forenzne nevýznamné, rovnako aj ovládacie schopnosti boli v tomto prípade znížené ľahko a forenzne nevýznamné. Ak bol triezvy, boli jeho rozpoznávacie aj ovládacie schopnosti zachované. Jeho konanie nebolo chorobne determinované. Obžalovaný uviedol, že alkohol pil, aby odbúral stresy, ktoré prežíval, ale nepovažuje sa za alkoholika, užívanie alkoholu bagatelizuje a racionalizuje potrebou úľavy pri psychickom diskomforte, alkohol používal aj ako odmenu a súčasť manuálnych činností. U obžalovaného sa pod vplyvom alkoholu zvýrazňujú jeho povahové črty ako je náladovosť, popudlivosť, impulzivita, zvýšená konfliktnosť a možná agresivita na slovnej aj fyzickej úrovni. Z forezného hľadiska bol schopný v čase vyšetrovanej udalosti rozpoznať spoločenskú nebezpečnosť svojho konania a bol schopný svoje konanie ovládať. V prípade prepustenia na slobodu je podľa znalkyne potrebné, aby úplne abstinoval od alkoholu, nakoľko pod jeho vplyvom sa stáva jeho správanie viac impulzívne a potenciálne agresívne, teda nebezpečné pre okolie. Odporučila preto, aby po prepustení na slobodu mal nariadené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Motivácia vyšetrovaného skutku nebola chorobná.

Okresný súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadol najmä na okolnosti a spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Vychádzal pritom z ustanovení § 34 a nasl. Trestného zákona, podľa ktorých trest má jednak zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a zároveň má vytvoriť podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Z uvedených ustanovení Trestného zákona vyplýva, že základnými funkciami trestu sú represívna, výchovná ako aj preventívna funkcia, vo forme individuálnej a generálnej prevencie.

Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Nevyhnutnou zásadou pri ukladaní trestu je aj zásada proporcionálnosti (úmernosti) trestu. Primeranosť trestu je nevyhnutným predpokladom dosiahnutia jeho výchovných účinkov. Výsledkom aplikácie tejto zásady má byť uloženie takého trestu, ktorý bude úmerný k spáchanému trestnému činu. Úmernosť trestu okrem iného určuje aj pohnútko páchatela a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatela si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatela. Možnosť nápravy páchatela konkretizuje jeho osobu vo všetkých zásadných súvislostiach. Primárne ide o stanovenie prognózy budúceho vývoja správania sa páchatela na základe objasnenia jeho osobnostných vlastností a ich spojitostí so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Z hľadiska posúdenia možnosti nápravy páchatela je potrebné zohľadniť celkový spôsob jeho života a jeho správanie pred spáchaním trestného činu a jeho postoj k spáchanému trestnému činu (Rt 23/1967). Záver súdu o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v súlade s ochranou, ktorú uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, jej členom a štátu pred útokmi páchatelov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti. Pri ukladaní trestu pritom treba vždy vychádzať zo spojenia a vzájomnej vyváženosti dvoch princípov, a to z princípu zákonnosti trestu a z princípu individualizácie trestu.

Pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona je stanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody 7 až 15 rokov.

Priznanie sa obžalovaného k spáchaniu trestných činov a ich úprimné oľutovanie vyhodnotil súd ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona. Priťažujúcou okolnosťou u obžalovaného je spáchanie viacerých trestných činov (§ 37 písm. h) Trestného zákona), pričom pod pojmom „viac trestných činov“ je v zmysle zaužívanej súdnej praxe potrebné rozumieť spáchanie viac ako jedného trestného činu, avšak na túto priťažujúcu okolnosť v súlade so stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 104/2009 z 14. 6. 2010, neprihliadal. V danom prípade preto prevažovala jedna poľahčujúca okolnosť, v súlade s tým rozhodol podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona (zníženie hornej hranice trestnej sadzby o 1/3).

S poukazom na uvedené považoval súd za primerané a pre splnenie účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona za postačujúce uloženie trestu odňatia slobody pri spodnej zákonom stanovenej hranici, pričom horná hranica zákonom stanovenej trestnej sadzby bola v prípade obžalovaného zvýšená o 1/3 z dôvodu aplikácie tzv. asperačnej zásady (§ 41 ods. 2 Trestného zákona). Trest bol obžalovanému ukladaný ako trest úhrnný s použitím § 41 ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona, keďže obžalovaný sa dopustil celkovo dvoch zločinov, ktoré spáchal dvoma samostatnými skutkami.

Okresný súd, vzhľadom na uvedené, považoval za primeraný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov. Takto uložený trest podľa názoru súdu dostatočne naplňa funkciu trestu, ktorou je individuálna a generálna prevencia. Súd pri jeho ukladaní prihliadol na samotný postoj obžalovaného, ktorý sa priznal k spáchaniu oboch skutkov, svoje konanie úprimne oľutoval a uviedol, že by bol najradšej, ak by sa to dalo vrátiť späť. Za všetko sa ospravedlnil, nechcel nikomu ublížiť. Rovnako súd zohľadnil dĺžku a intenzitu konania a jeho následky v podobe psychických problémov poškodených. Obžalovaný svoje konanie realizoval zásadne pod vplyvom alkoholu, podľa výsledkov znaleckého dokazovania bol však schopný ovládať svoje konanie a rozpoznať jeho protiprávnosť. Z týchto dôvodov ako aj z dôvodu, že išlo o konanie s vyšším stupňom závažnosti spáchanej trestnej činnosti, súd nevzhladol žiadne okolnosti odôvodňujúce mimoriadne zníženie trestu. Možnosť nápravy u obžalovaného je však dobrá, pokiaľ bude abstinovať od alkoholu. V takom prípade je vysoko pravdepodobné, že sa zlepší kontrola obžalovaného nad svojim správaním a nedôjde k recidíve.

Vzhľadom na to, že obžalovaný nebol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním tohto trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, súd ho zaradil pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia v súlade s § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Z vykonaných dôkazov, konkrétne zo znaleckého posudku č. XX/XXXX, vypracovaného znalkyňou F. P. B., z odvetvia psychiatria, vyplynulo, že obžalovaný netrpí duševnou poruchou ani chorobou, ktorá by mala forenzný význam vo vzťahu k charakteru vyšetrovaného skutku. U obžalovaného je prítomný syndróm závislosti na alkohole II - III. štádiom s aktuálne prebiehajúcou vynútenou abstinenciou v chránenom prostredí, keďže sa nachádza vo väzbe. Pri pobyte na slobode je potrebné, aby abstinoval od alkoholu, pretože jeho správanie pod vplyvom alkoholu sa stáva viac impulzívne a potenciálne agresívne, teda nebezpečné pre okolie. Preto odporučila uložiť obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Súd vzhľadom na odporúčanie znalkyne podľa § 73 ods. 2 písm. c), d) Trestného zákona uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Súd zároveň považoval pochybnosti ohľadom správnosti záverov znaleckého posudku zo strany obžalovaného za nedôvodné. Znalecký posudok spĺňa všetky formálne náležitosti a rozsah znaleckého posudku, či časové trvanie vyšetrovania obžalovaného bolo primerané vo vzťahu k potrebe zistenia skutočností pre zodpovedanie otázok, na ktoré mala znalkyňa odpovedať. O správnosti záverov, ku ktorým znalkyňa na základe svojich odborných znalostí dospela, nemal súd dôvod pochybovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho oznámenia na Okresný súd Žiar nad Hronom k sp. zn. 5T/15/2022. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takej osoby, oznámením je až doručenie. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2 Trestného poriadku).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a Trestného poriadku) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2 Trestného poriadku). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2 Trestného poriadku)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b Trestného poriadku) a to len vo svoj prospech (§ 308/2 Trestného poriadku)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2 Trestného poriadku)

- zákonný zástupca obžalovaného, opatrovník obžalovaného a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obžalovaného i proti jeho vôli (§ 308/2 Trestného poriadku)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1 Trestného poriadku)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c Trestného poriadku), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1 Trestného poriadku). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68 Trestného poriadku)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d Trestného poriadku), (§ 45/1 Trestného poriadku).

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.